

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Historia Missionis Anglicanæ Societatis Iesv

More, Henry

Avdomari, 1660

Animi sensus post vota. n. 16.

urn:nbn:de:hbz:466:1-38320

fm nescio, quia de gratia incertus, quid ero ignoro, quia de salute dubius. Quod 1595° fui, Domine, ignosce, quod sum corrige, quod ero derige, dirige inquam, a malo præterito, in bono præsentis, ad præmium futurum: Amen.

Tum vero cum certissimè decreuisset viuendum sibi esse ac moriendum in Societate Iesu, nec aliter salutem animæ sempiternam omnino sperandam, quemadmodum Deo vocante eam fuerat amplexus, eadem animi firmitate & constantiâ propositum sibi habuit non alijs medijs uti ad vitæ rationem instituendam, quam quæ Societati sunt propria; Illa vero omnia promptissimè libentissimèque amplecti quæ in Societate, vel in regulis traduntur, vel actione vlturpantur, & præcipuâ obleruantiâ colere superiores, quos Christi ac diuinæ eius voluntatis interpretes agnoscebat, & quorum ea propter decreta (quod ad victum, vestitum, habitationem, munera, cæteraque id genus attinget) indubitanter crederet à Christo proficisci. Cogitationem vero de Societate ineunda à Deo sibi iudicatam esse, his argumentis conficiebat. In primis quod in deliberatione de vitæ statu deligendo habuerit præ oculis Christi crucifixi imitationem, & amorem, ad quæ duo omni conatu enitendū sibi esset; sui mortificationem, & mundi perfectæ despicientiâ: Tum quod de anteactæ vitæ peccatis necesse esset satisfacere: quod deinde infirmitatis propriæ ac miseræ atque ignorantæ conscio quærendus esset dux vitæ & viæ; ideoque non modo sapientis esse tradere se regendum in omnibus Dei ministris & interpretibus, sed & perquam necessariū: Postremò quod si Deo ita videretur, auerteretiam proximo vtilem esse suam operâ: Ea autem quando, & quo modo utilis esse possit à superioribus Dei vicem gerentibus quàm optimè discitur. Hæ cogitationes (inquit) cum sint eiusmodi ut humani generis hosti inimicissimæ sint, & eum plurimum torqueant, non potest vitæ ratio in his sincerissimè fundata ab eo hoste proficisci, sed à Deo cuius causa agitur necesse est menti iniici.

Denique quando huiusmodi rebus propositis Societatem ingressus ipse sum, aliud in omni vita expectare non debeo, quàm ut ea mihi eueniant quæ in illa ab exordio quærenda esse duxi, videlicet pati & continuis affligi molestijs, ut nè horâ quidè quietis habeâ, imò verò in Dei præcipuis beneficijs ponendū erit affici molestia, quando hæc sola via est ad Christi similitudinē, qui nè momento quidè vno tēporis vacuus fuit à molestia aut dolore. Ex aduerso si aliter accideret, verendū tum queniadmodum propter meam ingritudinē negatur nunc id propter quod hoc Societatis institutum arripui, negetur & in futuro præmium; neque me debeo ea hora censere Religiosum, quâ hora nihil egerim aut passus fuerim pro Dei amore. Quidquid verò suggeretur his contrarium fundamentis certissimè peruasum habeo à malo dæmone suggeri, ut illudum me suis induat laqueis.

XVI. Romæ in Societatem cooptatus magnam tamen partē Tyrocinij exegit Tornaci in Belgio, ne vi scilicet ardentem Sanctis desiderijs iuuenem, immoderatis Italiæ aestibus nondum parem, duo in vno corpore calores opprimerent, utque tam præclaris dotibus ornato, & qui per ardorem quærendi spem ex-

Constantia
in vocatio-
ne & ratio-
ne viuendi
in Societa-
te.

1595.

Animi sen-
sus post
vota.

citauerat eximia quædã adipiscendi, non sola Roma nobilitaretur; quantum autem temporis utrobique expleuerit non reperio in tabulas relatum. Pietatis certè senlum quem prima votorum nuncupatio impieffit animo, iplo narratore docemur, sub hoc titulo; *Puncta quedam que occurrerunt die Sanctæ Lucie post emissa vota*; Quæ etsi excelliora cupiam videri possint quàm vt à recenter cooptato, eoque adolescente, proficiscantur, ist tamen qui & Dei amabiles diuitias, & inaccessa consilia, & promptam in susceptibiles animos liberalitatem considerauerit, facile videbit eum qui grandior factus agnouit plurimam sibi ab initio lucem amplissimam quæ virtutum & viarum ad eas consequendas cognitionem fuisse diuinitus iniectam, cum vehementi impulsu ad omnem cum Dei amore perfectionem (quæ eadem incitamento illi fuere in omni vita ad profectum) potuisse ea suis coloribus vtunque describere, quæ Dei digito in molli mentis cera repererat exarata. Itaque ita secum ipse ratiocinatur. "Primo Nunc anima tua desponsata est Christo Crucifixo; hæc igitur cum corpore affigenda est Cruci: Nam quemadmodum similitudo amicitiam, ita dissimilitudo efficit disunctionem: Neq; verò congruum esse potest vt dum sponsus patitur & infinitis pressus doloribus demum Crucifigitur quò amorem sibi sponsæ conciliet, illa interim foris sectetur delicias, aut alia re quapiam se oblectet quàm sponsi imitatione, quod est vinculum amoris. Membrum præterea iam es *Iesu* Societatis; Filius Beatæ Virginis, pars viscerum Christi; cum his itaque Cruci figi necesse est. Factus deinde es socius Sanctorum, domesticus Dei, in Christi militiam præcipuo quodam loco cooptatus, lapis in fundamentum positus, Piscator futurus animarum, norma vitæ, speculum virtutum, in vinea Christi operarius, Christi perpetuum mancipium, hostis diaboli, mundi, & carnis, Dux cæcorum, vnus denique atque idem cum Deo spiritus: Nihil igitur quod in te est, aut esse potest in te, aut quod ad te quoquomodo pertinet potes deinceps dicere tuum: Ex te nihil velle debes aut nolle iniussu Superiorum quos Dei loco habes, neque de re quapiam minima disponere: mancipium enim Dei cum sis, & eorum qui Dei locum obtinent, ad eos vniuersa in te potestas delata est, quam resumere est nefas. Isdem verò cum Sanctis *Ignatio* & *Xaerio* votis ligatus, & in eandem Societatem adscriptus, ad eandem cum ipsis perfectionem consequendam obligaris, quantum in te est. Itaque quantumuis alicui videri possis perfectionis quendam gradum conscendisse, arbitrare te nihil fecisse, quãdiu eò non peruenieris quò hi Sancti, atq; alij de Societate viti magni peruenierunt, neq; respõdisse grauiæ & Characteri quem Societas, & Sanctus Dei in illa spiritus solent suis imprimere. Altiora autem sectare semper, & nõ cessã donec ad culmen perfectionis deuenias. Nulla res est tam exigua quæ defectui non sit obnoxia; itaque etiam in minimis prouidentia omnis committenda demum est Deo, & Superioribus, & de Patris amantissimi manu accipiendũ quidquid acciderit; habet enim ille finem constitutum optimum, quem nos ignoramus, Eueniant licet acerba quæque & molesta; his vel auertitur maius malum, vel

vel

vel paratur via ad maius bonum, ad quod huiusmodi dispositiones sunt ne- 1595
cessariæ. Perpende diligenter quid in ingressu Societatis consecutus es; Quan-
tum deinde beneficium nunc in eadem acceperis votis confirmatus; quàm
multi denique iuvenes, specie corporis decori, animis ad pietatem composi-
tis, patria extorres, disuncti ab amicis & consanguineis, vagi, tanquam
ceruisitantes, exclusi à fonte aquarum viventium dolore & lachrymis op-
pressi languent; dum tu optata securus fruere quiete. Viue igitur semper tan-
quam Nouitius, eo seruore, humilitate, verecundiâ, modestiâ quam à Nouitio
expectari existimas: Memor regulæ præcipientis vt in omnibus procuremus
& optemus potiores partes aliis deferre, omnes in animo tanquam superio-
res ducendo, & Deum Dominum nostrum in vnoquoque vt in illius imagine
agnoscendo. Ac tunc præcipue te felicem arbitrare, cum alijs licebit oble-
qui, alijs in re qualibet licita cedere, alijs iuuare, quæ vilissima sunt tibi sumē-
do, alijs quæ sunt optima tribuendo.) Hæc sunt quæ ad eum diem notata re-
perio Quibus non erit inuicundum adiungere quid ei animus pius simul &
iuuenilis suggesserit cogitanti quidnam responurus esset Superiori, si forte
diceret, cum Societatis rationibus inidoneu, ab ea esse dimittendum, "Ro-
garem, inquit, fortassis primum vt ipse tentaret viam & exiret prior; Tum
si meliora inuenisse se diceret fortassis sequerer. Aut in mea causa arguerem,
ordines Religiosos pro imperfectis equè inuētos esse ac pro perfectis; ego verò
si inter perfectos tam sum miser & imperfectus, quâ conscientia ei jci possum
cum salutis æternæ euidenti discriminare? Denique Christus pro me passus, suo
damno & ingenti incommodo meis miserijs parauit remedium, quid ni So-
cietas idem mei causa faciat.

XVII. Romam Tornaco rursus vocatus ad Philosophos, Theologosque Studia &
occupatio-
nes Romæ.
audiendos, neque ingenio, neque industria, neque laude studiorum, aut fructu,
neque vita cum virtute acta cuiquam se passus est esse inferiore. Et ingenij qui-
dem & industriæ laus in vniuersa Philosophiæ decretis propugnandis eni-
tuit; tum etiam, cum post decursum Theologiæ stadium, aliorum studiis est
præfectus in Anglicano de vrbe Seminario; in quo Iuuentus id temporis co-
piosissima, & ingeniorum varietate, & splendore florentissima non facile nisi
ab omnibus doctrinæ prædiis ornato atque instructo ducebatur: Ille tamen cui Vide Nar-
rationem
compekten-
tem senten-
tiam morā-
tis. &c.
neque in rebus celeriter concipiendis deerat acumen, neque in iudicandis soliditas,
neque in explicandis cum claritate elocutio, morum etiâ inesset innata suauitas,
& cum grauitate coniuncta modestia, & in studiorum æstu ad virtutem inde-
fessa contentio, non minus disciplinis cum auctoritate moderandis, quam a-
nimis ad pietatem incitandis omnium ad se voluntates adiungebat. Virtutem
verò, quàm ab initio Societatis primo tempore tanquam Magistram
vitæ coluerat, ita semper fouendam censuit, vt neque calorem quem
Tyrocini ignis accenderat dies ablumeret, neque negotiorum quorumcun-
que aut magnitudine, aut numero, tanquam frigidâ iniectâ, conceptus ar-
dor intepesceret, neque acceptorum præceptorum memoriam offulcareret.

Z 2

Notabat